

Начало > Съдебни процедури > Граждански дела > Срокове в процеса
Срокове в процеса

Белгия

1 Какви видове срокове съществуват в рамките на гражданските производства?

В Съдебния кодекс (*Code judiciaire/Gerechtelijk Wetboek*) се посочват множество различни срокове.

Те могат да бъдат разделени в две категории: изчаквателни срокове и преклузивни срокове.

Изчаквателните срокове (*délais d'attente/wachtermijnen*) са сроковете, които трябва да изтекат. С други думи, тези срокове трябва да изтекат, за да може да бъде валидно предприето правното действие.

Пример за изчаквателен срок е **срокът на призоваване (*délai de citation/dagvaardingsstermijn*)**. Между датата на връчване на призовката и първото съдебно заседание по делото трябва да бъде спазен „срокът на призоваване“. Този срок е осем дни в производството по същество (по граждански дела) и два дни в обезпечителното производство.

Преклузивните срокове (*délais de forclusion/vervaltermijnen*) са срокове, в рамките на които трябва да бъде предприето конкретно правно действие, най-късно в последния ден от срока или *dies ad quem*, като в противен случай правото за предприемане на такова действие се погасява.

Примери за преклузивни срокове са сроковете за обжалване, а именно:

едномесечният срок за въззивно обжалване на съдебно решение, постановено в състезателно производство (член 1051 от Съдебния кодекс), считано от датата на връчване на решението;

едномесечният срок за подаване на възражение срещу неписъствено съдебно решение (задочно) (член 1048 от Съдебния кодекс), считано от датата на връчване на решението;

тримесечният срок за касационно обжалване (член 1073 от Съдебния кодекс);

тримесечният срок за образуване на производство за отмяна на влязло в сила решение по молба на трето лице (член 1129 от Съдебния кодекс);

тридесетдневният срок за подаване на жалба срещу съдия с цел обезщетение за вреди поради допусната професионална грешка (член 1142 от Съдебния кодекс);

шестмесечният срок за подаване на молба за извънредно преразглеждане на постановено съдебно решение (член 1136 от Съдебния кодекс).

От това следва, че **срокът на призоваване** е изчаквателен срок.

В член 707 от Съдебния кодекс се посочва, че обичайният срок на призоваване в производството по същество е осем дни за лица, чието местоживее или местопребиваване е в Белгия.

Същият срок се прилага и когато:

1. призовката се връчва в Белгия на посочения съдебен адрес;
2. лицето, на което се връчва призовката, няма нито известно местоживее, нито известно местопребиваване нито в Белгия, нито в чужбина;
3. когато призовка, предназначена за лице, чието местоживее е в чужбина, се връчва на лице в Белгия.

Срокът на призоваване в обезпечителното производство е сведен до два дни (член 1035 от Съдебния кодекс). Срокът на призоваване за производства, образувани пред **съда по обезпечителните мерки (*juge des saisies/beslagrechter*)**, е също два дни, тъй като той заседава както в обезпечителното производство.

Когато призоваваната страна няма местоживее, местопребиваване или посочен съдебен адрес в Белгия, посочените по-горе „обичайни срокове“ от осем и от два дни се удължават в съответствие с **член 55 от Съдебния кодекс**.

Следователно срокът е (осем или два дни + ...):

15 дни, когато страната живее в съседна държава или в Обединеното кралство;

30 дни, когато страната живее в друга европейска държава;

80 дни, когато страната живее в друга част на света.

Това удължаване на срока трябва обаче да е предвидено по закон. Що се отнася до призовката в производството по същество, удължаването е предвидено в **член 709 от Съдебния кодекс**, а за призовката в обезпечителното производство е предвидено в **член 1035 от Съдебния кодекс**.

В определени случаи може да е необходимо да се действа много бързо за връчването на призовката. В такива ситуации е възможно чрез адвокат или съдебен изпълнител да се подаде молба до компетентния съд за съкращаване на посочените по-горе срокове (**член 708 от Съдебния кодекс** в производството по същество, **член 1036 от Съдебния кодекс** в обезпечителното производство).

При връчването на призовката съдебният изпълнител връчва също и копие от решението за съкращаване на срока на призоваване, за да информира призованата страна за съкращаването на срока на призоваване.

Един от най-важните аспекти по отношение на срока е неговото **изчисляване**. Процедурата за изчисляване е предвидена в **членове 48—57 от Съдебния кодекс** (т.е. глава VIII от част I от Съдебния кодекс) (вж. по-долу).

Тези членове обхващат общите положения (членове 48 и 49), преклузивните срокове (член 50, алинея 1), **изчисляването** на сроковете (член 52 и член 53, алинея 1, както и членове 53 *bis*, 54 и 57), случаите на **непреодолима сила**,

удължаването на срока (член 50, алинея 2, член 51 и член 53, алинея 2, и член 55) и случаите на спиране на производството поради смъртта на едната от страните (член 56).

2 Списък на неработните дни в съответствие с Регламент (ЕИО, Евратом) № 1182/71 от 3 юни 1971 г.

1 януари (Нова година)

Великден и Светли понеделник (променящи се дати)

1 май (Ден на труда)

Възнесение Господне (шестият четвъртък след Великден)

Петдесетница и понеделникът след Петдесетница (седмата неделя и седмият понеделник след Великден)

Национален празник: 21 юли

15 август (Успение Богородично)

1 ноември (Вси Светии)

11 ноември (Ден на примирието от 1918 г.)

25 декември (Рождество Христово)

Настоящият списък **не** е включен в Съдебния кодекс.

3 Какви са общите правила, приложими за сроковете по различните граждански производства?

Вж. отговора на въпрос 1 (по-горе).

4 Когато дадено действие или формалност трябва да се извърши в определен срок, от кой момент започва да тече този срок?

Правилото е, че *dies a quo* (денят на действието или събитието, определящо началото на срока) НЕ е включва в срока, докато *dies ad quem* (последният ден от срока) се включва в него (« *dies a quo non computatur in termino* »).

Член 52 от Съдебния кодекс: „Срокът се изчислява от полунощ до полунощ. Той се изчислява от деня, следващ деня на действието или събитието, определящо началото на срока, и включва всички дни, дори съботите, неделите и официалните празници.“

Следователно изчисляването на срока не започва от деня на връчването на призовка или съдебно решение (*dies a quo*), а от следващия ден (по-точно в 00.00 часа на следващия ден).

Например, ако призовката бъде връчена в понеделник, 4 май (*dies a quo*), **срокът на призоваване** започва да тече от вторник, 5 май. С други думи, първият ден от осемдневния срок е вторник, 5 май.

Ако 4 май се пада в петък, тогава срокът на призоваване започва да тече от събота, 5 май. Следователно първият ден от срока на призоваване може да се падне в събота, неделя или на официален празник.

5 Възможно ли е начинът на предаване или връчване на документите (лично връчване чрез връчител или по пощата) да се отрази или да промени началния момент, от който тече срокът?

А/ Връчване от съдебен изпълнител:

Съгласно член 57 от Съдебния кодекс, освен ако по закон не е предвидено друго, срокът за възражение, въззивно обжалване и касационно обжалване започва да тече от връчването на съдебното решение лично на лицето или по неговото местоживееене, или според случая — от предаването или депозитирането на копие от решението, както е предвидено в **членове 38 и 40**.

За лица, които нямат нито местоживееене, нито местопребиваване, нито посочен съдебен адрес в Белгия и на които решението не е връчено лично, срокът започва да тече от предаването на копие от съдебното решение, което трябва да бъде връчено, на пощенската служба или, според случая, на кралския прокурор.

В случай на недееспособни лица срокът започва да тече от връчването на съдебното решение на техния законен представител.

Б/ Връчване на хартиен носител (писмо):

Освен ако по закон не е предвидено друго, съгласно член 53 *bis* от Съдебния кодекс сроковете, които започват да текат спрямо адресата от връчването на хартиен носител, се изчисляват:

от първия ден, следващ деня, в който писмото е предадено по местоживееенето на адресата или, според случая, по местопребиваването или посочения съдебен адрес на адресата, когато връчването става чрез съдебно препоръчано писмо или чрез препоръчано писмо с обратна разписка; от третия работен ден, следващ деня на предаване на писмото на пощенските служби, освен ако не е доказано друго от адресата, когато връчването става с препоръчано писмо или с обикновено писмо;

от първия ден след връчването, когато връчването става срещу обратна разписка с поставена дата.

6 Ако срокът започва да тече от настъпването на дадено събитие, денят на настъпване на събитието включва ли се в срока?

Правилото е, че *dies a quo* (денят на действието или събитието, определящо началото на срока) НЕ е включен в срока, докато *dies ad quem* (последният ден от срока) Е включен в него.

DIES A QUO:

Член 52 от Съдебния кодекс: „Срокът се изчислява от полунощ до полунощ. Той се изчислява от деня, следващ деня на действието или събитието, определящо началото на срока, и включва всички дни, дори съботите, неделите и официалните празници.“

Следователно срокът не започва да тече от деня на връчването на призовка или на съдебно решение (*dies a quo*), а от следващия ден (по-точно от 00.00 часа).

Например, ако призовката бъде връчена в понеделник, 4 май (*dies a quo*), **срокът на призоваване** започва да тече от вторник, 5 май. С други думи, първият ден от осемдневния срок е вторник, 5 май.

Ако 4 май се пада в петък, тогава срокът на призоваване започва да тече от събота, 5 май. Следователно първият ден от срока на призоваване може да се падне в събота, неделя или на официален празник.

DIES AD QUEM:

Член 53 от Съдебния кодекс: „Денят на изтичане на срока се включва в него. Когато обаче въпросният ден се пада в събота, неделя или на официален празник, денят на изтичане на срока се отлага за първия следващ работен ден.“

Dies ad quem е денят, в който срокът изтича. Той е включен в срока и следователно е последният ден от срока.

Ако обаче този *dies ad quem* се пада в събота, неделя или на официален празник, денят на изтичане на срока се отлага за следващия работен ден.

7 Когато срокът се брой в дни, посочения брой дни до календарни дни ли се отнася или до работни дни?

Съгласно член 52 от Съдебния кодекс срокът се изчислява от полунощ до полунощ. Той се изчислява от деня, следващ деня на действието или събитието, определящо началото на срока, и включва всички дни, дори съботите, неделите и официалните празници.

Въпреки това дадено действие може да бъде валидно извършено в секретариата на съда само в дните и часовете, в които въпросният секретариат работи с граждани, освен ако въпросното действие не бъде извършено по електронен път.

Следователно трябва да бъдат взети предвид **календарните дни**.

8 А когато този срок се брой в седмици, месеци или години?

Съгласно член 54 от Съдебния кодекс срокът, който се брой в месеци или в години, се изчислява от календарната дата от даден месеца до деня, предшестващ същата календарна дата от другия месец.

Тази разпоредба се прилага само за сроковете, които се броят в месеци или в години (например срокът за възражение или за въззивно обжалване, който е един месец), и, когато се разглежда заедно с член 53 от Съдебния кодекс, това означава, че едномесечният срок невинаги се равнява например на 30 или 31 дни, а може да бъде по-кратък или по-дълъг.

„Календарна дата“ означава първият ден от срока, а именно денят след връчването.

9 Кога изтича срокът, ако се брой в седмици, месеци или години?

Съгласно член 53, алинея 1 от Съдебния кодекс денят на изтичане на срока (т.е. *dies ad quem*) е включен в срока.

10 Ако срокът изтича в събота, неделя, неработен ден или на официален празник, той удължава ли се до първия следващ работен ден?

В член 53, алинея 2 от Съдебния кодекс е предвидено обаче, че когато въпросният ден се пада в събота, неделя или на официален празник, денят на изтичане на срока се отлага за първия следващ работен ден.

11 Съществуват ли обстоятелства, при които сроковете се удължават? При какви условия може да се ползва такова удължаване на срока?

а/ Срокове, които не водят до погасяване на право:

В член 49 от Съдебния кодекс се предвижда, че сроковете са законоустановени и съдилищата могат да определят срокове само когато това е разрешено по закон.

Съгласно член 51 от Съдебния кодекс, преди изтичането на срока, съдът може да съкрати или да удължи сроковете, които не водят до погасяване на право. Освен ако по закон не е предвидено друго, удължаването на срока не може да бъде по-голямо от първоначалния срок и не може да се даде допълнително удължаване, освен по сериозни съображения и с мотивирано решение.

б/ Лице, което няма нито местоживееене, нито местопребиваване, нито посочен съдебен адрес в Белгия:

Съгласно член 55 от Съдебния кодекс, когато в закона е предвидено, че сроковете, предвидени за лице, което няма нито местоживееене, нито местопребиваване, нито посочен съдебен адрес в Белгия, трябва да бъдат удължени, това удължаване е:

15 дни, когато страната живее в съседна държава или в Обединеното кралство;

30 дни, когато страната живее в друга европейска държава;

80 дни, когато страната живее в друга част на света.

в/ По време на съдебната ваканция:

Съгласно член 50, алинея 2 от Съдебния кодекс срокът за въззивно обжалване или за възражение, предвиден в член 1048, член 1051 и член 1253 *quater*, букви с) и d), който започва да тече и изтича по време на съдебната ваканция, се удължава до петнадесетия ден от новата съдебна година.

Съдебната ваканция е в периода от 1 юли до 31 август на всяка година.

Ако срокът за възражение или за въззивно обжалване започва да тече и изтича през този период, *dies ad quem* на този срок се удължава до 15 септември.

Пример 1: съдебно решение се връчва на 30 юни (*dies a quo*). Срокът започва да тече на 1 юли и изтича (*dies ad quem*) на 31 юли.

Пример 2: съдебно решение се връчва на 31 юли (*dies a quo*). Срокът започва да тече на 1 август и изтича (*dies ad quem*) на 31 август.

И в двата примера, както първият ден от срока, така и *dies ad quem* (последният ден от срока) се падат през съдебната ваканция, поради което срокът се удължава до 15 септември, който е последният възможен ден за връчване на възражение или на въззивно обжалване.

Пример 3: съдебно решение се връчва на 29 юни. Срокът започва да тече на 30 юни. *Dies ad quem* (последният ден от срока) се пада на 29 юни.

Пример 4: съдебно решение се връчва на 1 август. Срокът започва да тече на 2 август. *Dies ad quem* (последният ден от срока) се пада на 1 септември.

И в двата примера или първият ден от срока, или *dies ad quem* (последният ден от срока) се пада извън съдебната ваканция, поради което срокът не се удължава до 15 септември.

Трябва особено да се внимава при прилагането на член 50, алинея 2 от Съдебния кодекс (удължаване поради съдебна ваканция) и на член 53, алинея 2 от Съдебния кодекс (отлагане на деня на изтичане на срока за първия следващ работен ден, в случаите когато той се пада в събота, неделя или на официален празник), когато последният ден на съдебната ваканция, 31 август, се пада в събота или неделя и последният ден от срока (*dies ad quem*) също се пада на 31 август.

Първо следва да се приложи член 50, алинея 2 от Съдебния кодекс, преди да се приложи член 53, алинея 2 от Съдебния кодекс.

Пример:

Съдебно решение се връчва на 31 юли. Срокът за възражение или за въззивно обжалване започва да тече на 1 август и изтича на 31 август, който се пада в събота или в неделя.

Съгласно член 50, алинея 2 от Съдебния кодекс първият и последният ден от срока се падат по време на съдебната ваканция, което означава, че срокът се удължава до 15 септември.

Само в случаите, когато 15 септември се пада в събота или в неделя, може да се приложи член 53, алинея 2 от Съдебния кодекс, при което последният ден от срока се отлага за понеделник.

г/ Смърт на страната, която има право да подаде възражение, въззивна жалба или касационна жалба:

Съгласно член 56 от Съдебния кодекс смъртта на страната спира срока, предвиден за тази страна за подаване на възражение, на въззивна жалба или на касационна жалба.

Този срок започва да тече отново едва след като съдебното решение е връчено отново по местоживееенето на починалия и след изтичането на сроковете за съставяне на опис и за установяване на това дали решението е било връчено преди изтичането на тези срокове.

Съдебното решение може да бъде връчено на наследниците съвместно, без да се посочват техните имена и в какво качество се явяват. Всяка заинтересована страна може обаче да бъде освободена от погасяването на правото, произтичащо от изтичането на сроковете за обжалване, ако се окаже, че въпросната страна не е била уведомена за връчването.

12 Какви са сроковете за обжалване?

По принцип съгласно член 1050 от Съдебния кодекс въззивна жалба може да бъде подадена във всички случаи веднага след произнасяне на съдебното решение дори ако то е било произнесено в отсъствието на ответника. Що се отнася до решение, постановено по компетентността или по предварителни въпроси, освен ако съдът не реши друго, то може да бъде обжалвано само с въззивната жалба срещу окончателното решение.

Съгласно член 1051 от Съдебния кодекс срокът за подаване на въззивна жалба е един месец от връчването на съдебното решение или от уведомяването за него, извършено в съответствие с член 792, алинеи 2 и 3. Въпреки това, в съответствие с член 1054 от Съдебния кодекс, въззиваемият може да подаде по всяко време инцидентна жалба срещу всички страни в производството пред апелативния съд дори когато съдебното решение е връчено без възражение или е прието, преди да бъде връчено.

13 Съдилищата могат ли да изменят сроковете, по-специално сроковете за явяване пред съда или да определят специална дата за явяване пред съда?

Съгласно член 51 от Съдебния кодекс, преди изтичането на срока, съдът може да съкрати или да удължи сроковете, които не водят до погасяване на право. Освен ако по закон не е предвидено друго, удължаването на срока не може да бъде по-голямо от първоначалния срок и не може да се даде допълнително удължаване, освен по сериозни съображения и с мотивирано решение.

14 Ако на страна, пребиваваща на място, където би се ползвала от удължаване на срока, бъде връчен акт на друго място, където пребиваващите лица, не се ползват от такова удължаване на срока, губи ли страната правото си да се ползва от това предимство?

Член 55 от Съдебния кодекс е въведен специално за такава страна. Когато тя отговаря на условията, предвидени в тази разпоредба, такава страна може да се ползва от предимството, предвидено в разпоредбата.

15 Какви са последиците при неспазване на сроковете?

Съгласно член 50, алинея 1 от Съдебния кодекс сроковете, които водят до погасяване на право, не могат да бъдат нито съкращавани, нито удължавани, дори със съгласието на страните, освен ако въпросното погасяване не е включено в предвидените от закона условия.

С други думи правното действие трябва да бъде извършено, преди изтичането на срока, защото в противен случай има опасност от просрочване и обявяването на действието за недопустимо.

16 При изтичане на срока с какви правни средства за защита разполагат пропусналите срока лица, т.е. неизправните страни?

Изтичането на преклузивен срок е окончателно. С други думи повече не е възможно това да се обжалва, освен ако не е бил нарушен законът.

Последна актуализация: 28/10/2019

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Държавите от ЕС, отговарящи за съдържанието на националните страници, са в процес на актуализация на част от съдържанието на този уебсайт предвид оттеглянето на Обединеното кралство от Европейския съюз. Ако на уебсайта има съдържание, което все още не отразява оттеглянето на Обединеното кралство от Съюза, това не е умишлено и ще бъде коригирано в бъдеще.